

Prigodni broj

LIST ZA VJERSKI, KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT

Kvarnerski
VEZ

ISSN 1331-4327

VELJAČA 2015. GODINA 19 CIJENA 10 KN

Fra Ivica Petanjak
novi krčki biskup

Iz urednikove bilježnice

Ivice biskupe, hvala ti, hvala...

Ne, ne poznajem našeg novog biskupa. Prelistavajući svoju „memoriju karticu“ ne nalazim nikakav, ama baš nikakav, ni pismeni ni fotografski trag. No, bio sam među onima koji su u subotu, na blagdan sv. Franje Saleškog prisustvovali činu objave, odnosno imenovanju, novog biskupa u Biskupskom ordinarijatu u Krku. I moram priznati da sam se osjećao jednako kao i kada je pred nešto manje od dvije godine sa balkona bazilike svetog Petra izgovoreno ime novoga pape. Fra Ivica Petanjak - odzvonilo je na način milijun pitanja: i tko je, i odakle je i kakav je, i... A naš je dosadašnji biskup Valter Župan čitao vijest o imenovanju, između ostalog spominjući da je naš novi biskup kapucin, da je savjetnik u Upravi Provincije i gvardijan kapucinskog samostana u Osijeku, da je rođen u Đakovu 1963. godine, da je za svećenika zaređen 1990., da je bio u Rimu na studiju gdje je magistrirao i doktorirao crkvenu povijest, da je čak jedno vrijeme, i to nedavno, od 2011. do 2014., bio župnik u župi Gospe Lurdske u Rijeci, „na Žabici“ kako bi rekli naši ljudi, odakle je krajem ljeta prošle godine otisao na novu službu gvardijana u kapucinski samostan u Osijeku, dakle bliže doma, i gdje ga je zateklo imenovanje... Sve to, negdje se slagalo kao ono, kada u stvaranju nečega dobiješ nekakvu prvu ideju, nekakav prvi bljesak svjetla ili nekakav nemir za koji znaš da te neće pustiti na miru već da će te tjerati dalje... Svakako, ono što je u meni raslo, bila je radost pred nečim što tek započinje i što je Bog poput kakve roditeljske priče djetetu tek započeo pričati: „A priča započinje ova ko...“

Na koji način je vijest o novom biskupu odjeknula u našoj biskupiji odnosno u Krku, mogu posvjedočiti s nekoliko primjera.

Nakon što je biskup Valter svećenicima savjetnicima, dekanima i onima koji rade u Ordinarijatu priopćio vijest o imenovanju, svi zajedno smo se uputili u katedralu, na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića, gdje smo se za našega novoga biskupa

pomolili. Ulazeći u katedralu, u njoj je bilo nekoliko ljudi, među kojima i jedan mladi bračni par s dvoje djece. I oni su se, potaknuti zvonjavom zvona i viještu o novom biskupu, kao i mi, u katedralu i na Mahnićev grob za njega došli pomoliti. I jedna gospođa, koja se također našla u katedrali i uključila u našu molitvu i pjesmu, posvjedočila je kako su je trnci prolazili cijelim tijelom od iznenadne radosti i veličine trenutka.

A kako su tek na vijest o novom biskupu reagirala djeca... Naime, dan ranije, u petak, vjeroučiteljica i voditeljica dječjeg župnog zbora „Kapljice“, govorila je djeci kako je pred našom biskupijom mnoštvo događaja za koje se treba na različite načine pripremati: na neke više molitveno, a na neke i tako što će uvježavati pokojnu novu pjesmu. Sljedećeg dana, u popodnevnim satima, neka od ove djece bila su okupljena na jednom rođendanu kada je jednoj djevojčici palo na pamet da bi se, već postojeću pjesmu biskupu Mahniću moglo primijeniti i na novoga biskupa. Brže bolje, djeca su se sama posložila u zbor, mobitelom nazvala vjeroučiteljicu i bez ikakve najave, zapjevala: „Ivice biskupe, hvala ti, hvala, kliču ti djeca sa morskih žala...“

I još samo dvije kratke crtice. Kada sam nakon objave imenovanja nazvao jednu obitelj da pitam jesu li čuli za novoga biskupa, radosno mi se javila majka potvrđeno odgovarajući na moje pitanje uz riječi: „Evo, za ručkom smo, a u molitvi prije ručka pomolili smo se i za našega novoga biskupa.“

A jedan stariji ministrant došao je u nedjelju u sakristiju neposredno pred župnu misu i upitao me: „Što su jutros svi ovako nasmijani?“

Sve ovo, a i toliko toga novog što se ovih dana polako slaže u svojevrsni mozaik nazvan „novi biskup“ daje mi vjerovati kako Bog uistinu čini nešto novo i kako smo svi mi, počevši od našeg dosadašnjeg biskupa Valtera pa dalje, dionici te novosti. I zato: „Ivice biskupe, hvala ti, hvala...“

SADRŽAJ

IZ UREDNIKOVE BILJEŽNICE

Ivice biskupe, hvala ti, + hvala.....2

PRIGODNO

Dr. fra Ivica Petanjak imenovan

novim krčkim biskupom3-5

INTERVJU

„Ako se mogao snaći Slovenac,

ja vjerujem da će se snaći i Slavonac.“6-7

ODJECI SRCA

Naš ste iako niste „Bodul!“.....8-11

REPORTAŽA

U obiteljskoj kući fra Ivice12 - 15

IZ ARHIVA

„Hajdmo da vidimo kakav će nam biti

taj novi naš Biskup... Koga nek Bog živi...“16-17

KAPUCINI

Vrsni propovjednici,

jednostavni i bliski puku,

posvećeni molitvi i pobožnosti..... 18 - 19

Impressum:

Osnivač i izdavač: BISKUPIJA KRK – KRK Direktor: ANTON VALKOVIĆ • Uredivački kolegiji: ZVONIMIR BADURINA DUDIĆ, GORDANA GRŽETIĆ, BOŽIDAR MRAKOVČIĆ, IVAN MILOVČIĆ, WALTER SALKOVIĆ, ANTON VALKOVIĆ, FRANJO VELČIĆ • Glavni urednik: ANTON VALKOVIĆ • Pomoćnik glavnog urednika: WALTER SALKOVIĆ • Dopisnici: GORDANA GRŽETIĆ I PAVE BARBIŠ – o. Krk, BRANKICA PAHLJINA – o. Rab, MARKO KARCIĆ – o. Lošinj, LJILJANA FILIPAS – o. Cres, IVANKA PERANIĆ – o. Pag • List izlazi mjesечно (srpanj i kolovoz dvobroj) • Lektorica: GORDANA GRŽETIĆ • Tiskara: „Tiskara Šuljić“ – Marinčić • Uredništvo i uprava: Dr. D. Vitezica 6 – 51500 KRK, tel 051/221-018; fax: 051/221-483 • Žiro račun: HR192340009 – 1510120040 (Privredna banka Zagreb, Radnička cesta 50, 10000 Zagreb) • SWIFT CODE: PBZGHR2X • e-mail adresa: kvarnerski.vez@gmail.com • Cijena pojedinačnog primjera je 10 kn • Godišnja preplata je 140 (preko župnih ureda je 110 kn) za Europu 30 EUR, za SAD 60 \$.

KRČKA BISKUPIJA DOBILA NOVOG BISKUPA

Dr. fra Ivica Petanjak imenovan novim krčkim biskupom

Na blagdan sv. Franje Ša-
leškog, 24. siječnja u 12 sati
istovremeno je u Rimu i u
Hrvatskoj objavljena vijest
da je Sveti Otac papa Fra-
njo prihvatio odreknuće od
službe pastirskog upravlja-
nja Biskupijom Krk, koje je
podnio krčki biskup Valter
Župan, sukladno kanonu
401 § 1 Zakonika kanon-
skog prava i da je istodobno
imenovao biskupom iste
Biskupije Krk dr. fra Ivicu
Petanjka, člana Hrvatske
kapucinske provincije sv.
Leopolda Bogdana Man-
dića, savjetnika u Upravi
Provincije i gvardijana
kapucinskog samostana u
Osijeku.

KUCAM NA VRATA VAŠEG SRCA I MOLIM DA SE U VAŠEM SRCU NAĐE MALO MJESTA I ZA MENE

“Budući da se bez Božje volje ništa ne događa, bez obzira što mi mislili i kako mi to tumačili, danas kad stojim pred jednim potpuno novim početkom, najprije se želim zahvaliti Trojedinom Bogu za protekle godine svog redovničkog i svećeničkog života u kojima nije nedostajalo izazova i svako malo

novih početaka, i ponizno molim svjetlost, mudrost i vodstvo Duha Svetoga u novoj službi koja mi se povjerava. Za mnoge će od vas ovo moje imenovanje biti velikim izne- nađenjem, ali ja u tom iznenadenju već neko vrijeme živim i kad god mi se u životu dogodi nešto nenadano, pokušavam pronaći logiku jer se kod Boga ništa ne događa slučajno. Do sada sam već nešto dohvatio, a vi ćeće mi reći jesam li bio na pravom putu.

Preuzvišeni gospodine Župane, braćo svećenici, redovnici i redovnice, draga braćo

i sestre vjernici i svi ljudi dobre volje koji se nalazite u Krčkoj biskupiji, budući da dolazim k vama, kucam na vrata vašeg srca i molim da se u vašem srcu nađe i malo mjesta za mene. Za početak će biti dovoljan i jedan uzdah prema nebu, a još bolje ako me uključite u svoje molitve. Ja, sve vas, već jesam u svoje.”

*Iz prve izjave fra Ivice Petenjka
nakon što je objavljeno da je postao
novi krčki biskup*

KRČKA BISKUPIJA DOBILA NOVOG BISKUPA

Objava imenovanja novog krčkog biskupa fra Ivice Petanjka u Krku

Krčki biskup Valter Župan točno je u podne 24. siječnja 2015. godine Zboru konzultora, dekanima, redocničkim poglavarima krčkih samostana i svećenicima koji rade u Biskupskom ordinarijatu u Krku priopćio vijest da je papa Franjo za novog krčkog biskupa imenovao fra Ivicu Petanjaka, člana Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, savjetnika u Upravi Provincije i gvardijana kapucinskog samostana u Osijeku.

Na objavu te radosne vijesti odmah su se kampananjem i zvonjavom sa zvonika katedrale oglasila zvona a vijest se brzo proširila svim otocima i župama krčke biskupije gdje se također, svečano zvonilo obznanjujući tako vijest da imamo novoga biskupa. Biskup Valter Župan potom je zajedno sa Zborom konzultora, dekanima i cijelim krčkim prezbiterijem, redovnicima i redovnicama, te u ime cijelog Božjeg naroda Biskupije Krk uputio novoimenovanom krčkom biskupu dr. fra Ivici Petanjaku srdačnu čestitku, zaželivši mu obilje Božjeg blagoslova u nastupu i vršenju povjerene mu biskupske službe. Svi prisutni potom su otišli u katedralu, na grob Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića gdje je dosadašnji biskup Valter predmolio molitvu za novoimenovanog biskupa Ivicu.

ČESTITKA BISKUPA VALTERA ŽUPANA NOVOM BISKUPU

Danas u 12.00 sati istovremeno je u Rimu i u Hrvatskoj objavljena vijest da Vas je Sveti Otac papa Franjo imenovao biskupom Biskupije Krk.

Ova biskupija s radošću i nadom prima tu vijest te Vam ovim putem dosadašnji krčki biskup Valter Župan, zajedno sa Zborom konzultora, dekanima i cijelim krčkim prezbiterijem, redovnicima i redovnicama, te u ime čitavog Božjeg naroda Biskupije Krk izražava najiskrenije čestitke i najbolje želje!

Vaše dosadašnje iskustvo u upravi Hrvatske kapucinske provincije, ali i u pastoralnom djelovanju, pomoći će Vam u

ovoj novoj i odgovornoj službi pastira starnodrevne Biskupije Krk koju Vam je Sveti Otac povjerio na dobrobit svih vjernika. Ova biskupija Vam zato izražava svoju srdačnu dobrodošlicu, te Vas rado iščekuje kao svoga pastira kojega joj Gospodin sada šalje po providnosnoj odluci Svetoga Oca, te izražava svoju spremnost da surađuje, pomaže i bude odana svom novom pastiru.

U tom smislu budite uvjereni, Prezvišeni gospodine, novoimenovani krčki biskupe, da će Vas pratiti naše usrdne molitve da Vam Dobri Pastir uistinu udijeli svoga Duha i obilje blagoslova u nastupu i u vršenju službe krčkog biskupa!

Mons. Valter Župan
dosadašnji krčki biskup

Molitva zahvale za novog biskupa na grobu sluge Božjega Antuna Mahnića

KRČKA BISKUPIJA DOBILA NOVOG BISKUPA

IZ ČESTITKI I IZJAVA NOVOM BISKUPU

Kapucinima, a posebno bratu Ivici, imenovanje za biskupa veliki je izazov da kroz njegovo biskupsko služenje dode još više do izražaja kapucinska karizma jednostavnosti, evanđeoskoga siromaštva, poniznoga služenja i blizine ljudima. U svijetu natjecanja i borbe, socijalne nejednakosti koja rađa nasilje, kao manji i sluge svima, redovnici, posebno kapucini, pozvani založiti se u vršenju proročke zadaće, izražavajući svoju solidarnost sa siromasima i onima na rubu te na taj način preobražavati svijet duhom evanđeoskoga bratstva.

Provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića
i predsjednik Hrvatske konferencije
viših redovničkih poglavara i poglavarica
o. Jure Šarčević

Upitan da se osvrne na suradnju s fra Ivicom Petanjkom koji je tri godine bio župnik župe Gospe Lurdske na Žabici, nadbiskup Devčić je kazao kako je riječ o čovjeku koji će se snaći u svakoj situaciji. Rekao je da ga iz tog vremena pamti kao čovjeka otvorena za suradnju i kao zauzetog pastoralca. U njegovo vrijeme završen je dijecezanski postupak za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Ante Tomičića i tijekom tog postupka imali su priliku intenzivnije surađivati, jer je bio član povijesnog povjerenstva u toj kauzi.

Kod novog biskupa osobito je naglašena pastoralna usmjerenost. On je čovjek koji je otvoren ljudima i ide im u susret. Fra Ivica Petanjak slijedi riječi Svetoga Oca koji je rekao da je 'Kristova Crkva - Crkva koja služi, ne boji se i vrata su joj širom otvorena'.

Iz izjave riječkoga nadbiskupa
Ivana Devčića

Dragi imenovani biskupe Ivica, Crkva Vas po papi Franji poziva i šalje na novo područje pastoralnog djelovanja da budete biskup kleru i Božjem narodu te svim Bogu posvećenim osobama na Kvarnerskim otocima. Starodrevnoj Krčkoj biskupiji Vi ste pozvani biti novi stup apostolskog slijeda jedne, svete, katoličke i apostolske Crkve. Toj se duhovskoj novosti za nadolazeća vremena rađuje Crkva krčka koja Vas je izmolila i s povjerenjem čeka da joj budete dobar Kristov pastir za duhovni rast u vjeri, nadi i ljubavi.

Iz čestitke zagrebačkog nadbiskupa
kardinala Josipa Bozanića

Životopis biskupa Ivice Petanjka

Fra Ivica Petanjak, sin je Stjepana i Kate, rođ. Babić, rođen 29. kolovoza 1963. u Đakovu, u zgradи Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, koja je nakon nacionalizacije jedno vrijeme služila i kao rodilište. Njegovi su roditelji dionici mučeničke sudbine hrvatskoga grada Zrina i njegovih stanovnika. Naime, pred kraj II. svjetskog rata, 1945. mjesto su spalili partizani, a oko 800 stanovnika hrvatskoga podrijetla pobili su i protjerali te donijeli rješenje da im se oduzima cijelokupna pokretna i nepokretna imovina te da im se zabranjuje povratak. Tako su Stjepan i Kata Petanjak, zajedno s većim brojem sumještana iz Zrina, 1945. došli u Drenjski Slatnik, filijalu župe Drenje, da bi 1971. preselili u Drenje. Župljeni su Župe sv. Mihaela u Drenju.

S roditeljima, tri sestre i dva brata, Ivica je živio i osnovnu školu završio u Drenju, a nakon 8. razreda upisao je Elektrometalски školski centar u Osijeku, gdje je maturirao 1982. te je otišao u novicijat u Karlobag. Na odsluženje vojnog roka otišao je 9. siječnja 1983. u Sombor i Beograd, a po povratku je nastavio novicijat i položio prve zavjete, na blagdan sv. Karla Boromejskog 4. studenoga 1984 u Karlobagu. Iste godine započeo je studij teologije u Zagrebu, a 24. lipnja 1990. po polaganju ruku kardinala Franje Kuharića zaređen je za svećenika.

Nakon ređenja vršio je ove službe: od rujna 1990. do kolovoza 1991. prefekt sjemeništaraca u Centru za zvanja u Varaždinu; od ljeta 1991. do ljeta 1995. bolnički kapelan u KBC Firule, Split i župni vikar u župi Gospe od Pojšana, Split; od jeseni 1995. do ožujka 2002. postdiplomski studij u Rimu, Gregorijana (magistarska i doktorska radnja o generalu kapucinskog reda iz 18. st., Dubrovčaninu Mikelandelu Božidareviću, suvremeniku sv. Veronike Giuliani). Od 2002. do 2005. magistar bogoslova u samostanu sv. Mihaela, Zagreb – Dubrava; od 2005. do 2011. provincijalni ministar HKP sv. Leopolda B. Mandića u župi Sv. Leopolda u Zagrebu; od 2011. do 2014. župnik u župi Gospe Lurdske u Rijeci te od kolovoza 2014. gvardijan kapucinskog samostana u Osijeku.

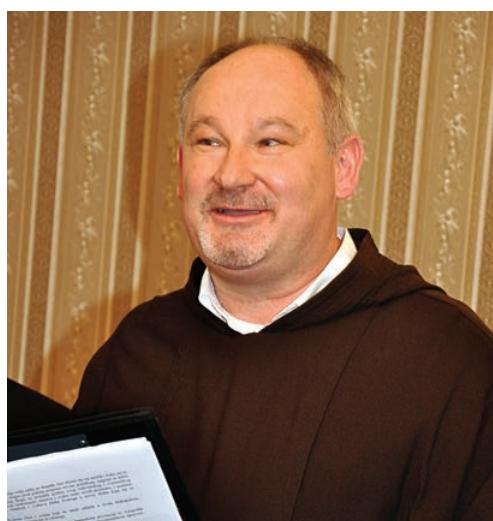
M. Kuveždanin
preuzeto s web stranice Đakovačko-osječke nadbiskupije

Nadbiskup đakovačko-osječki Đuro Hranić, u prisustvu umirovljenog nadbiskupa Marina Srakića i provincijala Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Mandića fra Jure Šarčevića u Osijeku prigodom imenovanja za krčkog biskupa, čestitaju fra Ivici Petanjku.

Prvi intervju s fra Ivicom Petanjkom, novoimenovanim krčkim biskupom

„Ako se mogao snaći Slovenac, ja vjerujem da će se snaći i Slavonac“

Uvijek sam polazio od te činjenice da sam svećenik, a svećenik je poslan ljudima, pa ako nisam s ljudima, zašto sam onda svećenik?

- **Moramo priznati da nas je iznenadila vijest o Vašem imenovanju krčkim biskupom, najviše zbog toga što nam osobno niste poznati. Smijemo li Vas pitati kako ste Vi doživjeli, kako je to postati biskup i to još, čini nam se, u nepoznatoj biskupiji?**

Zbunjen sam, ja to stalno ponavljam. Vi znate da se među ljudima teško čuvaju tajne, ja sam bio upoznat s time da se i moje ime „vrти“ među kandidatima, ali kako su u pitanju bile četiri biskupije, meni Krk nije bio niti na kraj pameti! To iskreno govorim i zato što sam ja mislio, vidjevši mons. Valtera Župana u dobroj snazi, da će njemu Sv. Otac produžiti vrijeme službe. Takvih prijmera je kod nas već bilo.

Dolazeći pred Nuncija, koji je pred mene metnuo onaj papir na kojem piše: „Santo Padre ha nominato vescovo di Krk“, meni se pred očima „zazelenilo“, možete misliti kako sam se osjećao. Pokušao sam tražiti neki manevar, na način da sam pitao koliko

ko imam vremena da razmislim i da se posavjetujem, a on mi je rekao neka pođem u kapelu zahvaliti Gospodinu, neka se vratim i neka prihvatom. I tako smo se natezali lijevo – desno i na kraju sam prihvatio, a tek sam došavši kući počeo razmišljati kakve ja uopće imam veze s Krkom.

- **„Bez Božje volje ništa se ne događa“, tako ste izjavili nakon imenovanja. I mi se s time slažemo, ali nas „golica“ nastavak te rečenice u kojemu gorovite o ljudskim promišljanjima i tumačenjima. Možete li nam nešto reći i o tome?**

Bio sam provincijal kapucina u dva mandaata, pa mi se je tada puno stvari dogodilo nenađano. Netko ti od frataru iznenada umre, netko se razboli, netko ode, raznorazni događaji... Sve te to stavi pred gotove činjenice, pa se pitaš kako i zašto. Upravo sam se tako i sada pitalo kakve veze imam ja sa Krkom. Razmišljajući sam došao do sljedećeg: moji roditelji su iz Zrina, to je Sisačka biskupija čiji je zaštitnik sv. Kvirin, biskup i mučenik, a ujedno je i zaštitnik Krčke biskupije. Onda sam pomislio: „Gle, Šubići su dobili ime po mjestu Zrinu – Zrinski, a Krk je grad Frankopana, pa Zrinski – Frankopani...“ Ima još: biskup Mahnić je bio Slovenac, toliko je učinio za Krčku biskupiju i za cijelu Hrvatsku, a bio je jako povezan s našim fra Bernardinom Škrivanićem iz Rijeke koji je gradio našu crkvu Gospe Lurdske i razvio životniskarsku aktivnost s biskupom Mahnićem. Ti skali su novine, brošure, molitvenike... Prošle godine kada se je zaključivao proces sluge Božjega fra Ante Tomičića kojega poznaju i mnogi krčki svećenici, bio je prisutan i mons. Valter Župan, krčki biskup. Ja sam donio spomenicu, jer sam tada bio župnik Gospe Lurdske u Rijeci i zamolio ga da napiše par rečenica. On je, koliko se sjećam, napisao kako je poznavao fra Antu i kako ga moli neka se moli za Krčku biskupiju i da mu zahvaljuje na susretima koje je imao s krčkim svećenicima... I to je jedna poveznica.

Znam da je čudno da ja dolazim iz Osijeka, ali su se stvari oko imenovanja biskupa počele odvijati vjerojatno dok sam još bio u Rijeci. Da me je na toj službi još prije četiri mjeseca zateklo imenovanje, bilo bi manje čudno, to je svega pola sata vožnje. Ovako je veliko iznenadenje, ali iznenadenja su tu...

- **Redovnik ste koji ima i dosta pastoralnog iskustva. Nedavno ste bili i župnik župe Gospe Lurdske u Rijeci. Okreće li se Vašim imenovanjem nova stranica u Vašem životu, ili ga gledate kao nastavak dosadašnjeg?**

To će morati biti i kontinuitet i diskontinuitet. Uvijek govorim da sam, u koji god samostan došao, uvijek vršio drugu službu, nikad istu prethodnoj. No, temeljna činjenica da sam redovnik – svećenik, to ostaje. Uvijek sam polazio od te činjenice da sam svećenik, a svećenik je poslan ljudima, pa ako nisam s ljudima, zašto sam onda svećenik? Da sam pokazao samo malo volje, bio bih ostao u Rimu u našem povijesnom institutu, ali kada sam video da bi to značilo cijeli život samo se baviti knjigama, a nemati nikakvog kontakta s ljudima, jer naš je Kolegij na dosta izoliranom mjestu, izvan grada, meni je to jednostavno bilo nezamislivo. I kao provincijal i kao odgojitelj uvijek sam bio s ljudima. Držao sam duhovne vježbe časnim sestrarama i drugima, u Rijeci su me angažirali i na Teologiji za studente laike, imao sam duhovne obnove mladomisnicima... Uvijek sam nastojao oko ljudi. Ne znam kako će sada obnašati biskupsku službu, znam da biskupi rješavaju i administrativne poslove, putuju, moraju se suočavati s problemima kojih će sigurno biti, ali biskup prvenstveno treba biti s ljudima, s vjernicima. Ja sebe tako zamišljam, osim ako me ne bude život demantirao i prisilio na neki drugačiji način života. Biti biskup danas razlikuje se od nekadašnjeg vremena. Kažu za sv. Augustinu da je prije smrti svoj mali grad Hipon podijelio u dvije biskupije. To je učinio zato

Posjetit ću Krčku biskupiju, to dogovaram s mons. Valterom Županom. To neće moći biti prije 12. veljače... Ređenje će biti na 5. korizmenu nedjelju, 22. ožujka u 10 sati u Krčkoj katedrali.

što nije mogao poznavati svakog vjernika po imenu, a danas ni župnik ne poznaje sve svoje vjernike po imenu. Ako je župnik negdje više godina, onda je to moguće, ali ako ostane samo par godina, ili ako je župa ogromna, to nije moguće. A da ne govorimo o biskupu! U današnjim se okolnostima biskupa često „razvlači“ na sve strane, pa mora biti upućen i u Crkvu i u politiku i u društvo... tj. ispada da mora biti stručnjak za sve.

● **Djeca su se ovih dana na vjeronauku pitala hoćete li i nadalje nositi bradu. Šalu na stranu, ali zanima nas kako će se ovo imenovanje odraziti na Vaš redovnički poziv?**

Kada postanem biskup, više nisam redovnik, dakle izlazim iz redovničkih struktura, makar se redovnici ne odriču nikada svojih članova. Npr. današnji Papa je bio član Družbe Isusove. On je papa, nije isusovac, ali ne može ne biti i isusovac. Kada jednom umre, u njegovoј provinciji kojoj je kao redovnik pripadao, zapisat će se da se je rodio tada i tada, obnašao te i te službe, između ostaloga će napisati da je bio i papa. Tako će i moji fratri, kada ja jednom umrem, zapisati u nekrologij: tog i tog datuma umro je fra Ivica Petanjak, koji je u svome životu bio kapelan, župnik, gvardijan, definitor i krčki biskup. Ipak sam ja izdanak svoga reda i svoje redovničke zajednice, tu sam se razvio. Sigurno da imam neke redovničke crte kojih se ne kanim odreći, jer bi to značilo uništiti svoj identitet. I za prijašnjih sam službi znao redovničkim kandidatima reći da su u zajednicu došli radi Isusa Krista. Ako nije tako, neće ostati ni opstati. Drugo, kao redovnik moraš prihvati drugoga i drugaćega. To znači da ti u samostanu ne živiš

sam, nego su i drugi pokraj tebe. Kako mi moramo prihvati tebe koji dolaziš, tako i ti moraš prihvati nas koji smo tu. Ako ne bude toga prihvatanja, neće biti suživota. Za mene su to kategorije koje sam živio cijeli život. Mislim da biskup mora također zadržati tu kvalitetu; mora znati prihvati drugoga i drugaćega; svećenike, redovnike i redovnice, Božji narod. Kako ću ja prihvati njih kao takve, tako će i oni morati prihvati mene kao drugaćega, kao biskupa, a ja sve njih kao biskup.

● **Mnogi su ovih dana primijetili činjenicu da ste kao redovnik imenovani biskupom u Godini posvećenog života. I u našoj je biskupiji prisutno više ženskih i muških različitih redovničkih zajednica. Koju ulogu, po Vašem mišljenju, ima redovništvo u Crkvi danas?**

Ima ulogu svjedočenja. Redovnici su radikalniji kršćani. Redovnik nije neki izvanredni kršćanin, nego je redovnik kršćanin koji nastoji što je moguće bolje živjeti svoje krsno posvećenje. Na tu smo svetost svi pozvani i vjernici laici i redovnici i svećenici i biskupi, samo što smo mi koji nosimo vanjska obilježja poput habita, reverende, mitre... izloženiji kritici ovoga svijeta. Stalno gledaju u nas, prate svaki naš korak i ako mi ne živimo dočno, onda smo sablazan svijetu. S druge strane, možda je problem u tome što vjernici laici o nama imaju puno veće mišljenje nego što ga mi imamo o samima sebi. Vjernici laici u našem hrvatskom društvu još uvijek poštuju svećenike, časne sestre i uvijek im je draga vidjeti ih, preporučuju se u naše molitve... Sekularizacija u Hrvatskoj nije otišla tako daleko i ljudi su spremni založiti se i pomoći, ako je potrebno i materijalno.

Svećenici i redovnici u Hrvatskoj ne mogu umrijeti od gladi zato što nas ljudi vole. Oni nas smatraju herojima jer smo se odlučili za način života koji je posvećen Bogu. Bilo bi dobro kada bismo mi imali tu svijest, ne da smo heroji ili nešto izvanredno, ali da je naš život ipak nešto izvanredno. Jer ako služimo Bogu i živimo za njega, onda će to biti i život za ljude, a to je onda nešto najdragocjenije. Volio bih kada bismo mi više cijenili svoj poziv, ili da ga cijenimo barem toliko koliko ga cijene vjernici laici. Tada bismo sigurno bili bolji.

● **Jeste li do sada bili u nekim mjestima Krčke biskupije ili će Vam sve biti potpuno novo?**

Bio sam prošle godine u korizmi u Njivicama, imao sam duhovnu obnovu. Predložili su me ljudi koji su odlazili na misu u Rijeku kod kapucina, pa je došao župnik sa sakristanom pozvati me. Bio sam također prije dvije godine na Košljunu te sam držao duhovne vježbe za mladomisnike Riječke metropolije, a bio je među njima i krčki svećenik, vlač. Milivoj Guszak. Drugdje, nisam bio.

● **Ovih ćete dana, vjerojatno, posjetiti svoju novu Biskupiju. Vaše će ređenje biti u Krčkoj katedrali. Što biste prije svih tih svečanih događaja poručili svojim vjernicima?**

Posjetit ću Krčku biskupiju, to dogovaram s mons. Valterom Županom. No, to neće moći biti prije 12. veljače, jer sam preuzeo propovijedati na devetnicu Gospi Lurdskoj u Osijeku koju ne mogu prekinuti. Otkazao sam duhovne vježbe koje sam trebao održati od 9. – 15. ožujka jer bi to bilo preblizu biskupskog ređenja. Ređenje će biti na 5. korizmenu nedjelju, 22. ožujka u prije podnevnim satima.

A što bih poručio vjernicima? Zamolio bih ih da me prime, odnosno da mi daju šansu. Moram priznati da sam ohrabren, jer ovih dana, kada je počeo Svećenički tjedan u Zagrebu, mnogi su mi krčki svećenici, od kojih neke poznajem, prilazili riječima: „Evo moga biskupa“ ili „Evo našega biskupa“. U takvim sam se trenucima lijepo osjećao, osjećao sam se prihvaćenim. Računajte s time da je ovo i za mene novost, biskup postajem po prvi put u životu. Ne dolazim iz druge države ili iz drugoga svijeta, u Rijeci sam malo upoznao mentalitet ljudi, znam da na otocima može biti još malo drugačiji, ali ako se mogao snaći Mahnić Slovenac u Krku, ja vjerujem da će se snaći i Slavonac. Mene nije toga strah. Uostalom, jedino ću se ja morati promijeniti. Vjernici će nastaviti dalje živjeti svoj život, svećenici isto tako. Samo ću ja morati živjeti novi život.

Razgovarali: A. Valković i F. Šabalja

Foto: F. Šabalja

Prenosimo neke od prvih izjava i dojmova povodom imovanja fra Ivice Petanjka za novog krčkog biskupa

Naš ste iako niste “Bodul”!

**MAHNIĆ, SREBRNIĆ,
ZAZINOVIĆ, BOZANIĆ,
ŽUPAN, REDOM SVE
VELIKI LJUDI...
NOVOM BISKUPU
ŽELIMO DOBRODOŠLICU**

Svečanim zvonjenjem sa zvonika krčke katedrale odaslana je vijest o dolasku novog krčkog biskupa u biskupski grad Krk, u službu pastirskog upravljanja jednom od najstarijih hrvatskih biskupija, koja povezuje i spaja sjevernojadranske kvarnerske otoke.

Mahnić, Srebrnić, Zazinović, Bozanić, Župan, redom sve veliki ljudi koji su od početka XX. stoljeća do danas predvodili Krčku biskupiju. Zadnjem u nizu, dosadašnjem biskupu mons. Valteru Županu zahvaljujem na predanom radu, poticanju skladnih odnosa unutar crkvene zajednice, dobroj suradnji s građanskim vlastima i velikom doprinosu promociji obitelji kao jezgre društva.

U godini posvećenog života papa Franjo nam šalje redovnika, kapucina fra Ivicu Petanjka, za novog krčkog biskupa, kojem želimo dobrodošlicu. Čestitamo na imenovanju i radujemo se dolasku novog biskupa s kojim zajedno želimo stvarati bolje i poštenije društvo u biskupijskoj zajednici III. tisućljeća.

*Dario Vasilić,
gradonačelnik Grada Krka*

UVIJEK SVJESTAN LJUDI

Ima tome sedam - osam godina kako smo iz Metropole došli živjeti na Lošinj. Htjeli smo ovdje mirnije dočekati kraj radnog, a moguće i životnog vijeka. Vijest da će krčki biskup biti fra Ivica Petanjak, ugodno nas je iznenadila jer ga znamo iz zagrebačke Dubrave. Našu tamošnju župu sv. Leopolda Mandića drže franjevci kapucini, a fra Ivica je bio provincijal od 2005. do 2011. Pamtimmo njegove propovijedi u kojima je jednostavnim izričajem i ugodnim glasom znao odabранe poruke približiti razumu i usaditi srcu. Pamtimmo i ispovijedi u kojima je pomogao razriješiti dileme. Rado se sjećamo i susreta za popodnevnih štazama oko bolnice u Dubravi. Iako očito u razmišljanjima, uvijek je bio svjestan ljudi koji mu dolaze u susret.

Zato vjerujemo da će na novoj dužnosti fra Ivica biti dobar pastir. Također želimo, njemu i svima nama, da to bude u duhu bremenita vremena u kojem živimo.

J. i B. Matec, Mali Lošinj

JAKO SAM SE ČUDILA KADA SU TAKO DUGO ZVONILA ZVONA

Izabran je novi biskup, fra Ivica Petanjak. Jako sam uzbudjena i jedva čekam da ga upoznam. Svaku večer pomolim se za starog i novog biskupa: da stari biskup bude radostan što ga je Bog bio izabrao da nas vjernike vodi,

a da novi biskup bude dobar vođa kao što je bio biskup Valter.

Jako sam se čudila kada su tako dugo zvonila zvona, a onda sam se sjetila da nam je vjeroučiteljica pričala da će jako zvoniti kada bude izabran novi biskup.

Bože, čuvaj našeg novog biskupa Ivicu. I hvala ti što si svog izabranika poslao baš nama. Molim te da ga lijepo dočekamo i primimo.

Laura Udina, 5. razred, Krk

IMENOVANJE NOVOGA BISKUPA OČIMA MLADIH

Bili smo u Betaniji kada se je to „dogodilo“. Mi, pripravnici na krizmu i mlađi župe Krk. Vjeroučiteljica nas je okupila u kapeli u 12,05 sati. Tada nam je rekla da smo dobili novoga biskupa. Mi smo pomislili da bi to mogao biti naš župnik, jer je toga jutra, iznenada, rekao da se zbog obaveza ipak mora vratiti u Krk, a ne ostati s nama cijeli vikend kako je bilo planirano. No, još je veće iznenađenje bilo kada nam je rekla da je to franjevac – kapucin, Ivica Petanjak. Odmah nam je zatim morala i pojasniti tko su to kapucini. Iskreno, još uvijek smo bili zbumjeni. No, netko od nas je prvi primijetio da našem novom biskupu mora biti najteže, jer smo pokušali zamisliti kako bi nama bilo preseliti u drugi kraj, među ljude koje ne poznaješ, za sobom ostaviti obitelj, prijatelje i znance. I još k tome imati brigu o tim drugim, stranim ljudima. Istoga smo trenutno svi počeli suočevati s njim. Kleknuli smo na pod kapele u Betaniji i iskrena srca se pomolili za našega novoga biskupa. Malo zatim pošli smo na ručak, i netko je spontano na kraju molitve nadodao: „I za našega biskupa Ivicu!“ To je od tog trenutka postao službeni molitveni zaziv koji smo do kraja duhovne obnove često ponovili. Nismo gledali vijesti, nismo ništa vidjeli, ali smo ga srcem doživjeli. Krizmanici su se počeli pitati hoće li ih krizmati biskup Valter ili biskup Ivica. No, ubrzo su zaključili da je to nevažno. Kako god bilo, njihova će krizma

Foto: Sanjin Ilić

biti u povijesnom trenutku za središnju župu Krčke biskupije. I još nešto. Putem do Merga u autobusu, sastavili smo čestitku za našega novoga biskupa, a na trajektu se svi potpisali. Neka zna da mu se radujemo i čekamo dan kada ćemo ga i upoznati.

Krizmanici i mladi župe Krk

PROMATRAN ODOZGO I ODOZDO

Razmišljajući što napisati za Vez o imenovanju novog biskupa umjesto sadašnjeg našega Valtera Župana, sjetila sam se da sam pročitala kako je osoba kao biskup, a ujedno i kao svećenik promatran „odozgo“ i „odozdo“.

Promatran „odozgo“, od Boga, biskup je produljenje Krista u svim vremenima i svim mjestima, kako bi Isusovo spasenje moglo stići svim ljudima.

A „odozdo“ vide biskupa oni kršćani koji žive od vjere, od žive vjere. Oni ga gledaju s oduševljenjem, primjećujući u njemu, više od njegovih ljudskih slabosti, bogatstva koja je Bog stavio za njih u njegove ruke.

Vide ga pak „s dna“ oni ugasli, osrednji kršćani iz navike. Ne sumnjujući nimalo u tajnu koja se krije u njemu, spremni su

ga ushićeno hvaliti kao čovjeka ako zadovolji njihovu težnju za osrednjošću; no isto tako spremni su ga klevetati ako nastoji probuditi njihovu uspavanu savjest.

Vide ga „s dna“ sredstva društvenog priopćavanja, koja traže svećenike, biskupe spremne rasprodati sebe kako bi stekli mrivicu suglasnosti. Istodobno, mediji pažljivo isključuju one biskupe koji bi svojom čistocom govora mogli smetati njihovoj nadmoći u službi laži. Mediji se vješto i gramzivo poput strvinara obrušavaju na bilo kakav skandal (stvarni ili tobožnji), kako bi uprljali sveto lice Crkve, a jednako su tako vješti i uporni u cenzuri onih likova biskupa koji bi mogli potaknuti divljenje kod ljudi i donositi „vodu na mlin“ Krista i Crkve.

Vide ga „s dna“ ljudi koji nisu vjernici, ali na biskupsku službu gledaju pošteno. Usprkos tomu što ne mogu shvatiti gdje nalaze odlučnost darivati se drugima bez ljudskih zadovoljština i plaćajući kao cijenu tolika odricanja, napore i nerazumijevanja, oni im se dive i poštuju ih.

No ovo nije teološka rasprava o biskupstvu, nego bismo svi mi mogli dati svoj skroman doprinos kako vidjeti više od vanjske ljske, dublje, u srce i u životne radosti, pa i patnje jednog biskupa, te kako bi i on sam mogao razmatrati dubine siromaštva skrivene u njemu samome, ali i vrtoglave visine na koje ga je svećeničkim posvećenjem, i biskupskim ređenjem uzvisio Gospodin.

Jedan biskup je rekao: „Samo da se nikada ne naviknem biti biskup... nego da uvijek blagoslivljam kao prvi put! Da dajem svako odrješenje kao da je prvo. Slavim svaku misu kao svoju prvu misu!“

Neka je blagoslovлен dolazak novom biskupu u našu biskupiju!

Ružica Kaštelan, Barbat

DOBIO SAM DOJAM DA JE OSMIJEH DIO NJEGOVOG IDENTITETA

U našoj košljunskoj zajednici ugodno smo iznenadjeni vješću da je Sveti Otac izabrao jednog franjevca kapucina na dragu nam i časnu stolicu krčkih biskupa. Iako drugdje u svijetu, osobito u misijskim zemljama, nije neobično da je biskup redovnik, u našim krajevima je to još uvijek određena novost.

Sv. Franjo nije želio da Crkva njegovoj braći dodjeljuje biskupsku čast. Ona je tada u to vrijeme doista predstavljala više čast i vlast negoli služenje. Svetac se bojao da tako njegova braća ne bi mogla ostati vjerna djema temeljnim vrednotama njihova načina života – malenosti i siromaštva. Vjerujem da bi danas, u našim okolnostima, Franjo ipak imao drugačije mišljenje, jer biskupstvo više ne znači prevenstveno vlast i čast nego služenje i tko želi dobro vršiti tu službu u Crkvi, pozvan je da se do kraja odrekne sebe i „postane svima sve“, da neprestano, doslovno, daruje svega sebe crkvenoj zajednici kojoj je postavljen za pastira i učitelja. Tako je biskup u svojoj biskupiji svojim načinom života ponajprije učitelj evanđeoskih kreplosti.

Našeg novog biskupa upoznao sam prije dvije godine kada je u našem samostanu na Košljunu vodio duhovne vježbe za đakone Riječke metropolije pred njihovo svećeničko ređenje.

Iz te, jedine, prilike u kojoj sam se s njime susreo, ostale su mi upečatljive dve stvari: osmijeh i jednostavnost. Dobio sam dojam da je osmijeh dio njegovog identiteta, jer mu smiješak gotovo nije silazio s usana. Osmijeh je ono što nas u komunikaciji najprije „razoruža“. Kao da nam osoba koja nam daruje osmijeh želi reći da smo dobrodošli. Primjetio sam da je s đakonima uspostavio odnos prisnosti i topline, jer su se obroci znali odužiti zbog vesele atmosfere koju je poticao svojom jednostavnosću i vedrinom.

Želio bih mu reći:

Dragi oče biskupe, Gospodin Vas je izabrao i šalje Vas k nama. Ne bojte se! Naš ste, iako niste „bodul“! U Crkvi nema stranaca, jer svi smo domaći u Božjoj kući, „ukućani Božji, nazidani na temelju apostola“. Krčka Crkva Vam se iskreno raduje! Dobro nam došli! Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje!

fra Diego Deklić

GOSPODINE, O KAKO VOLIM KAD NAS IZNENAĐUJEŠ!

Podne i pet. Dok se ručak na stolu hladni užimam mobitel i znatiželjno čitam upravo pristiglu poruku. Vidim Lovro je, moj student u Zagrebu i majčino srce zaigra. „Fra Ivica Petanjak, novi krčki biskup! Kapucin! Javio mi bogoslov.“ Čitam već peti put. Ma daj, pomislih, šališ se samnom sine! O čemu ti to? Netko je pobrkao lončice. I dok sabirem zbrkane misli i smisljam suvisli odgovor prsti mi već biraju župnikov broj. Javlja se neočekivano brzo, gotovo istovremeno kao i zvona župne crkve. Da, istina je, potvrđuju mi oba izvora, imamo fratra Ivicu! Dubravka, javi koludricama neka zvo-

ne, govori župnik! Zvone fratri, zvoni telefon, mobiteli, svi naizmjence. Zovu prijatelji, rodbina iz Zagreba. Jesi li vidjela vijesti? Jeste čuli? Imate fratra, kako dobro!!! Ludnica.

Fra Ivica? Ajme meni, tko je fra Ivica...pitaju me?! Tko je novi biskup, ne znam! Sjedam za kompjuter i guglam jer internet sve zna. I stvarno, odmah mi se pokaže otvoreno, nasmijano lice i prodorne, svijetle, dobroéudne oči, jednostavan habit. Hm, ovo bi moglo biti jako dobro, pomislih. Hej, pa skoro smo generacija....i sve mi je draži.

Marina je navečer na molitvi Plamička sva ushićena. On nam je na faksu (Teologiji!) imao duhovne vježbe, kaže. Baš je cool, voli se šaliti i smiješan je.

Što kažeš na novog biskupa, jesli zadovoljna? dočekuje me u ponedjeljak veselo moj ravnatelj i odmah ostavlja bez riječi. Moj cimer!! Molim? Da, moj Slavonac i cimer u Domu iz srednjoškolskih osjećkih dana. Sjećam se mršavog, visokog i jako dobrog dečka. Stalno sam ga zafrkavao jer je išao svaki dan na misu.

Ohrabrena ovom radošću i pozitivnim komentarima ponovno sjedam za kompjuter i čitam obraćanje novog biskupa. Zapravo više gledam, analiziram taj osmijeh, pogled koji se smiješi...i nekako u srcu slutim, zna Bog što radi, to je ono što nam treba! Gospodine, o kako volim kad nas iznenađuješ! Volim kad nam pobrkaš planove i kad si ovako kreativan. Pa dragi oče biskupe, moje ste srce, izgleda, dobili.

Dubravka Buničić, Cres

BOŽJI DAR ZA SVAKOG ČOVJEKA I SVAKU ZAJEDNICU

Crkva je po svom poslanju pozvana biti glasnicom nade i samo kao zajednica djelotvorne i milosrdne lju-

bavi može je posredovati svijetu. Crkva prepoznaje svoju nadu u djelima Duha Svetoga koji prebiva u svakome čovjeku, a posebno u onome koji je pozvan kao duhovni vođa i pastir naučavati istinu vjere sebi povjerenom Božjem narodu. Pozvan je i odabran od Isusa Krista koji mu je povjerio posebno poslanje da bude u svijetu i sa svijetom, ali ne suočljen s njim, već da ga svojim svetim djelovanjem neprekidno preobražava. Da govori i čini Božje. Onaj koji je određen za vođu naroda kao duhovni pastir ne smije nikada zaboraviti da je jedan vrhovni pastir, a to je Bog, koji je jedini Otac i konačni cilj. No, vrijeme u kojem živimo i u kojem je pozvan ostvarivati svoj poziv je bremenito i nemirno, nosi razne izazove i kušnje, križ neshvaćanja i odbacivanja. Nijeće se duhovnost i Bog, nasrće se na kršćanske vrijednosti, osuđuje se i progoni Božje poslanike. Ali nijedno vrijeme, pa ni ovo ne izmiče Božjoj providnosti ni planovima. Novo vrijeme je izvjesna nepoznanica, ali i izazov. Evangelje uvijek poziva da se upustimo u rizik susreta s drugima, izademo iz samih sebe, povežemo se te podupiremo jedni druge. Poziva u iskustvo novog obnavljanja i neprekidnog izgrađivanja. Isus Krist ne želi u životu Crkve malodrušnost, površnost, ni zarobljenost. Ne želi da riječi ne nalaze potvrde u djelima, već zahtijeva odvažnost i hrabrost u življenju i govorenju autentičnog nauka Crkve. U užurbanosti vremena u kojemu jesmo često ne stignemo podignuti glavu, a još manje osluhnuti svoje srce. Usred bespuća ponuda što nam znači ispružena ruka i čvrsta riječ onog koji nas vodi u ime Isusa Krista. Sigurno, mnogo više nego što i slutimo...

Zato je svećenik, odnosno biskup, Božji dar za svakog čovjeka i svaku zajednicu. Molimo za naše duhovne pastire, a posebno za novog biskupa da nosi u sebi neugasivu vatrku Kristove ljubavi. Molimo da pozorno bdije nad svojom Crkvom i da velikodušno služi Crkvi i svom narodu. Molimo da umije djelovati na slavu Božju i na korist ljudi i da se nikada ne boji ukazivati na ono što naučava Evangelje. Bog je gospodar usjeva i vinograda i neće dozvoliti da ustrajan trud ostane besplodan. A da se dočekaju plodovi treba strpljivosti. Zato ne smijemo gubiti pouzdanje ni nadu.

Lela Vidas, Supetarska Draga

Ostavio je lijep dojam na nas...

Novoimenovani biskup krčki fra Ivica Petanjak bio je u našoj biskupiji tek nekoliko puta. Između ostalog održao je duhovnu obnovu u Njivicama u korizmi prošle godine.

Iznenadila nas je sve i obradovala vijest o imenovanju novog krčkog biskupa. Jasno, vijest se brzo proširila među župljanima, ali posebnost ovog iznenađenja je bila u tome što smo mogli reći: "Pa da, znamo ga, bio je ovdje među nama." Naime, prije godinu dana kad smo dogovarali korizmenu duhovnu obnovu jedan župljaniin predložio je upravo fra Ivicu potaknut njegovim propovijedima i susretima u Rijeci kod kapucina. I stupili smo s njime u kontakt, on je prihvatio te smo ugovorili termin i raspored. Mogu reći samo lijepe riječi o homilijama i poticajima te neformalnim susretima u kojima je ostavio lijep dojam na nas. Ostao nam je u sjećanju kao jednostavan, pristupačan fratar, bogat iskustvom i promišljenim nagovorima, susretljiv i spreman našaliti se.

Nadam se i znam da smo u nemu dobili pravog duhovnog pastira, bogatog iskustva, radosnog u susretima te ga župljani već sada ponovo očekuju u novoj ulozi biskupa u nekom novom susretu kao znanca. Pratimo ga i mi svojom molitvom! Dobro nam došao!

Božidar Volarić
župnik Njivica

KAKO JE FRA IVICA PETANJAK, ŽUPNIK GOSPE LURDSKE U RIJECI, „DOSPPIO“ U ŽUPU NJIVICE

...održati kratku duhovnu obnovu u korizmi 2014. godine i što nam je tada poručio?

Toga dana, 28. ožujka 2014. godine, u našoj pravnji u autu vlč. Božidara, župnika u Njivicama, fra Ivica prvi je put u životu prešao krčki most te od petka do nedjelje u Njivicama održao korizmenu duhovnu obnovu.

Već otprije sam ga znao slušajući nedjeljne propovijedi u 10.00 sati u kapucinskoj crkvi na Žabici u Rijeci, doma sam išao „klecajućih“ koljena. Gadale su te propovijedi! Ne znam „što mi bi“, ali poslije jedne takve mise upadnem ja u sakristiju i usudim mu se reći... „fra Ivica imate li možda te Vaše propovijedi negdje zapisane?“. Stariji sam čovjek i sada se zacrvenim kad se sjetim te hrabrosti. Naravno, dobio sam neke od tih propovijedi, a kasnije čak i one od duhovne obnove u Njivicama.

Kad su krenule pripreme rekoh župniku „Velečasni, ako još nemate voditelja pokušajte kod fra Ivice, kod kapucina.“ I pokušali smo i uspjeli i zaista obogatili sve one koju su prisustvovali njegovim propovijedima i slavljima. U neformalnom druženju, susretima, pa i nedjeljnog druženju na kavi sa zborom ostavio je lijep dojam na

sve nas, a tko bi tada uopće pomislio da će biti krčki biskup.

Nekoliko izvadaka iz sačuvanih propovijedi te duh. obnove:

Petak (28.03.) – Cijela je korizma zaštićena kao zajednička duhovna obnova cijele Crkve: „vratи se, Izraele, Gospodinu, Bogu svome, jer si zbog svoga bezakonja posruuo“. Ljubav prema Bogu zove se poslušnost i ona traži svega čovjeka. Boga se ljubi poslušnošću, a čovjeka služeći mu.

Subota (29.03.) – Molitva! Molitva je jedan od stupova naše vjere! Kakve su molitve farizeja i carinika? Tko za sebe može reći da je bolji od drugih? „Nemojmo ostati carinici, ali nemojmo postati farizeji“.

Nedjelja (30.03.) – Isusov susret sa slijepcem. Tko je sagriješio da se slijep radio, on ili njegovi roditelji?! Naša „istraga“ otkriva kriveca – Boga te se pitamo kako je to mogao dopustiti! Isusova ‘lekcija’ prekorava učenike i njihove strahove pred neshvatljivim. Nitko nije kriv, nego da se očituju djela Božja. Pred misterijem života i svijeta, pred Bogom samim potrebno je pragnuti glavu.

Dirljivo, dojmljivo i poučno.

Iz Njivica, Oče biskupe, ima uzdaha prema nebu, ali ima i molitava.

Nikola Jurjević

Subota 24. siječnja 2015. Za mene i mnoge vjernike dan ugodnog i nadom prožetog iščekivanja u dvije biskupije. Bivajući trenutno na službi u đakovačko-osječkoj nadbiskupiji u Vođincima, ta subota bila je dvostruko iščekivanje. Naime, i ovdašnji su se vjernici nadali pomoćnom biskupu. Nisam ni slutila da bih imenovanje našeg novog krčkog biskupa dočekala baš u đakovačkoj biskupiji. Tako sam, radosna i pomalo iznenađena novim imenovanjem, zahvaljivala Gospodinu što je za moju prvu biskupiju odabrao jednog Slavonca. Ne poznavajući ga, nisam ni slutila što mi je Gospodin priredio. Nedugo nakon imenovanja, primila sam telefonski poziv iz uredništva Kvarnerskog veza sa zamolbom da, kao najbliža mjestu događaja, stupim u kontakt s roditeljima našeg novoimenovanog biskupa, pohodim ih i zapišem neke zanimljivosti iz njihova i života fra Ivica Petanjka.

U obiteljskoj kući fra Ivice

Kata i Stjepan, roditelji fra Ivice, osim njega imaju još petoro djece: Rozu, Mariju, Ljubicu, Matiju i Pavla.

Ivica je prvi razred osnovne škole pohađao u Slatniku, a ostale razrede u Drenju. Na slici je Ivica učiteljici prvi s lijeve strane.

Razgovarala: s. Ida Malnar

“Ono što je bilo preda mnom, što sam proživjela neizmjerno je iskustvo koje želim i nastojat ćeu podijeliti sa svim čitateljima Kvarnerskog veza.”

Nakon priprema i nekoliko telefonskih poziva već sam bila u autu prema mjestu Drenje gdje žive roditelji fra Ivice. Drenje je malo mjesto, udaljeno od Đakova oko 15 km

u smjeru Našica. Mjesto je okruženo vinogradima i obrađenim slavonskim ravnicama. Broji oko 600 stanovnika.

DOK SU MI ŽIVOTNO OPISIVALI KAKO SU STIGLI DO SVOG DOMA U DRENJU MOGLA SE IŠČITATI VELIKA LJUBAV PREMA SVOJOJ POVIJESTI, PREMA OBITELJI, PREMA HRVATSKOM NARODU.

Stigavši pred obiteljsku kuću fra Ivice dočekali su me njegov otac Stjepan i majka Kata zajedno sa sinom Pavlom. Koliko god sam i sama iščekivala i pitala se kakav će to biti susret, u njihovim se očima dalo iščitati isto. Primili su me srdačno. Osjetilo se odmah da će naš susret biti poput obiteljskog. Za roditelje fra Ivice, koji se spremi preuzeti službu u krčkoj biskupiji, razgovor sa mnom bio je isprepletен i pitanjima o mjestu, biskupiji gdje njihov sin odlazi, gledajući me kao predstavnika krčke biskupije u svojoj sredini. Više su me puta u razgovoru, dok su objašnjavali razne događaje, upitali «A kako je to kod vas?» Njihovo pitanje odzvonilo

je kao da žele naučiti nešto novo, nešto što će biti dio života njihovog fra Ivice.

Obitelj Petanjak iza sebe ima dugu i zanimljivu povijest. Nimalo laku, ali obiteljsku povijest koja je, vjerujem, ostavila tragove u životu svakog njezinog člana, što sam se mogla djelomično i sama uvjeriti. Dok su mi životno opisivali kako su stigli do svog doma u Drenju mogla se iščitati velika ljubav prema svojoj povijesti, prema obitelji, prema hrvatskom narodu. Odgoj prožet tim vrjednotama i život u Istini razvijao je i u fra Ivici poseban osjećaj za povijest, kako je istaknuo njegov brat Pavle. Otac Stjepan do svoje 10., a majka Kata do 9. godine života živjeli su u Zrinju na Banovini, između Dvora na Uni, Gline i Kostajnice. U srcu Zrinske gore. 09. rujna 1943. godine selo je zapaljeno. Majke s djecom su protjerane, a muževe su likvidirali. Sudskom presudom iz 1946. oduzeta im je sva imovina. Primili su ih Hrvati iz Kostajnice. Tako su, po riječima majke Kate, u Kostajnici kao djeca živjeli nepune 3 godine, nakon kojih su 1943. kolonizirani u Drenjski Slatnik. U ovo njemačko selo, iz kojeg su

protjerani Nijemci, dovezli su majke i djecu u stočnim vagonima. Majka Kata ispričala mi je kako su ih, unatoč mnogim obećanjima o ljepoti tog mjesto i imanja, dočekali samo stari zidovi potpuno praznih kuća. Muška djeca, pa tako i otac fra Ivica, sjeća se kao su preuzimali brigu za obitelj i svojim radom pridonosili preživljavanju u novoj sredini.

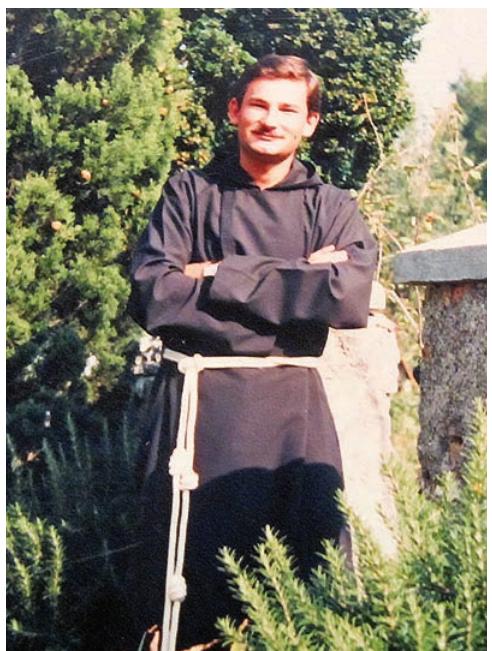
**BRAT PAVLE VIŠE MI JE PUTA
PONOVO KAKO JE IVICA VIŠE
VOLIO BITI MEĐU LJUDIMA,
SLUŠATI IH, DRUŽITI SE S NJIMA
NEGO SE BAVITI
«NEKOM TEHNIKOM».**

1955. godine Stjepan i Kata pred Bogom su izrekli jedno drugome «DA». U ovoj godini kada slave svoju 60-tu obljetnicu braka, po riječima majke Kate, zahvaljuju Gospodinu na cijeloj obitelji i svemu što su od Boga primili, a posebno na sinu Ivici i njegovih 25 godina vjernog služenja Bogu u svećeništvu. Fra Ivica je četvrti od šestoro djece u obitelji Petanjak. Nakon Roze, Marije i Ljubice on je prvi od sinova. Nakon fra Ivice, Stjepan i Kata imaju još dva sina:

Matiju i Pavla. Otac Stjepan zajedno s majkom Katom odgajali su djecu u vjeri, učeći ih međusobnoj ljubavi, zajedništvu i pomoći. «Oduvijek su znali za red i da moraju biti dobri» rekla mi je majka Kata. Stariji su se brinuli o mlađima, međusobno su si pomagali.

Iz Slatnika su se preselili u Drenje 1971. godine kada je fra Ivica bio u prvom razredu, kako mi je napomenula majka Kata. Stjepan i Kata s djecom, osim Ivice, preselili su u travnju u Drenje. Ivicu su ostavili u Slatniku da završi prvi razred osnovne škole (kako ne bi morao putovati) i brine o živinčadi koju su imali u Slatniku. U Drenju se odmah uklopio, kako mi je otac rekao, i rado se družio sa starijima i razgovarao o poljoprivredi i domaćim životinjama.

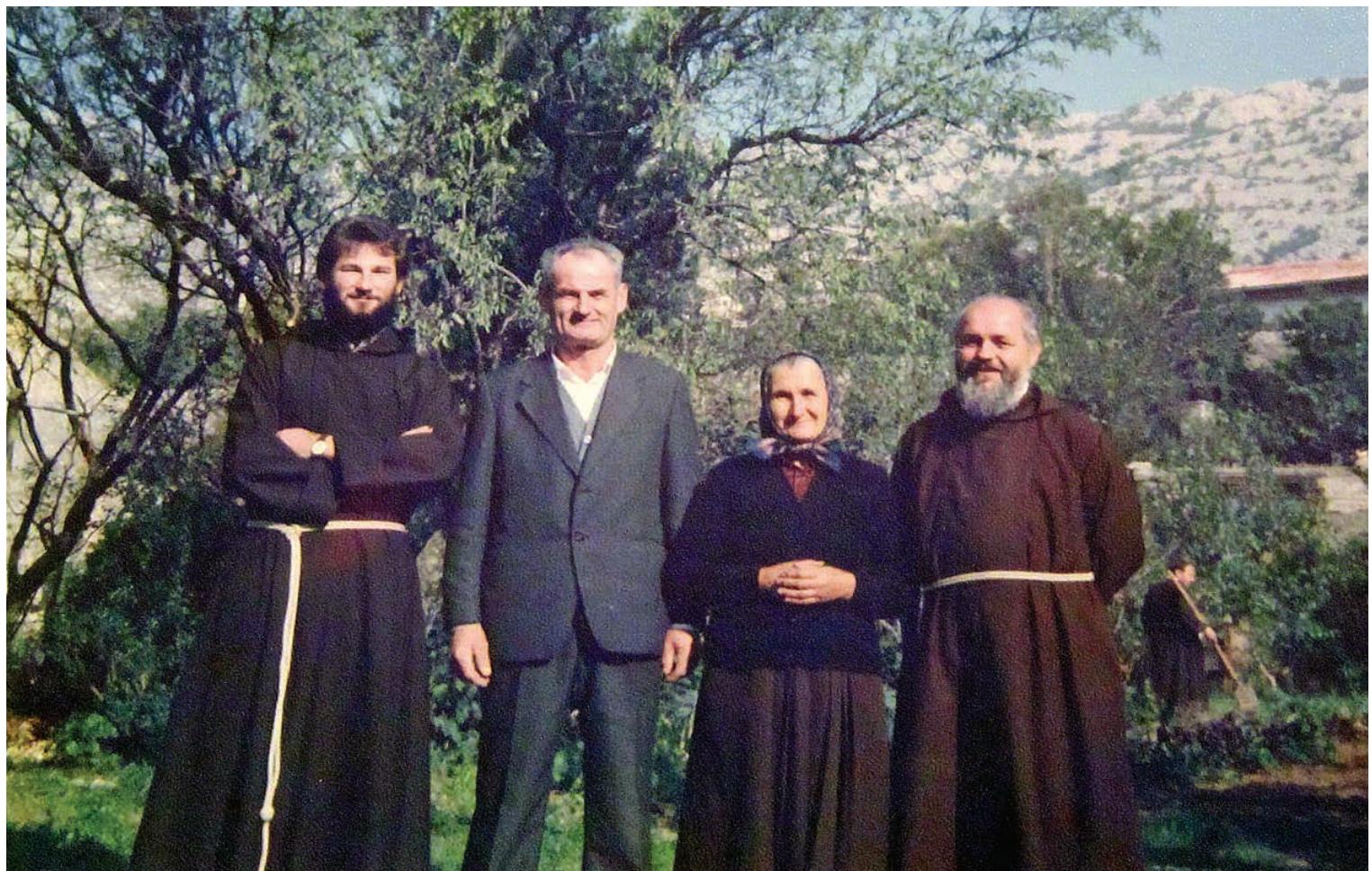
Nakon osnovne škole Ivica je upisao u Osijeku elektrometalски srednjoškolski smjer i stanovao u učeničkom domu. Prije njega su na školovanje u Osijek otišle i njegove tri starije sestre. Iako Ivica nije bio previše zainteresiran za tehniku i elektroniku, za razliku od dvojice braće Matije i Pavla, upisao je tu, jednu

*Ulazak u novičnjat
u Karlobagu*

od tada boljih škola. Brat Pavle više mi je puta ponovio kako je Ivica više volio biti među ljudima, slušati ih, družiti se s njima nego se baviti «nekom tehnikom».

U Osijeku se po prvi put susreo s ocima kapucinima kod kojih je, sa

Nakon završene srednje škole Ivica je osjetio da ga Bog poziva da mu se posveti kao otac kapucin.

Tako je ispunio majčinu želju za koju se oduvijek molila. Otac Stjepan je Ivićinu odluku ponosno prihvatio od trenutka kada mu je on, dok su zajedno u vinogradu obrezivali lozu, to obznanio. Fotografija s prvih redovničkih zavjeta u Karlobagu.

Nakon što je 1990. zaređen za svećenika mlađu misu je proslavio u Drenju gdje je proveo većinu djetinjstva

sestrama, odlazio na svete Mise. Tu ga je zapazio fra Modesto koji ga je pozvao u ministrante. Nakon prvog polugodišta prve godine srednje škole, Ivica se seli u novo prebivalište. Školovanje nastavlja stanujući kod fratarca kapucina kako mi je majka radosno ispričala. Nakon završene srednje škole Ivica je osjetio da ga Bog poziva da mu se posveti kao otac kapucin. Tako je ispunio majčinu želju za koju se oduvijek molila. Otac Stjepan je Ivičinu odluku ponosno prihvatio od trenutka kada mu je on, dok su zajedno u vinogradu obrezivali lozu, to obznanio.

**. «ON KOJI NIJE ZAVOLIO
ŠKOLU ODMAH, NAJVIŠE
SE ŠKOLOVAO.»**

Fra Ivica je tako započeo svoju redovničku formaciju u Karlobagu. Nakon kratkog prekida radi odsluživanja vojnog roka vratio se u Karlobag gdje se pripremao u novicijatu za polaganje Prvih redovničkih zavjeta. Nakon zavjeta odlazi na studij teologije u Zagreb. Za svećenika je zaređen 1990. godine. Kroz razne službe koje je obnašao kao redovnik i svećenik uvijek mu je u prvi plan navelala njegova ljubav prema čovjeku s kojim nastoji ući u kontakt, rekao mi je njegov brat Pavle. U svim važnim događajima u životu fra Ivice obitelj je bila uvijek prisutna. Iako ih je ži-

vot odveo na različite strane, unatoč svemu drže se zajedno kao u djetinjstvu. Prisjećajući se obrane doktorata fra Ivice u Rimu, majka Kata ispričala mi je kako je svome sinu čestitala. Tada ga je podsjetila kako, kao pravašić, nije vidio pravi smisao škole pa ju je znao upitati: «Tko je, mama, tako lud izmislio školu?» Ona ga je oharabovala i govorila mu kako je škola korisna, kako su mnogi velikani u povijesti učili i završavali škole. «Da nije bilo prve škole, ne bi bilo ni doktorata» rekla mu je majka. «On koji nije zavolio školu odmah, najviše se školovao.»

**PONOSNI NA SVOGA IVICU,
ŽIVE U NADI KAKO ĆE,
AKO BOG DADE, BITI UZ NJEGA
I NA BISKUPSKOM REĐENJU
U KRKU.**

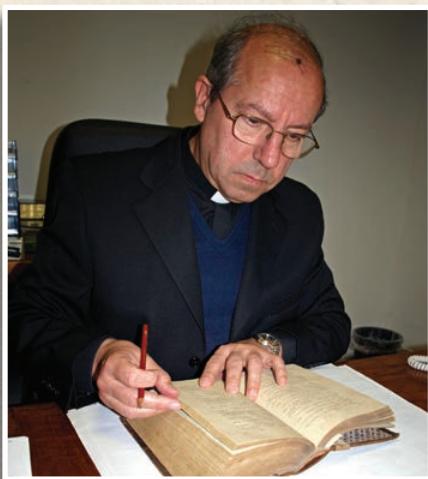
Želje majke Kate i oca Stjepana su se ispunile. Bog im je darovao svećenika Ivicu. Subota, 24. siječnja, obitelji Petanjak, posebno roditeljima, donijela je i ostvarenje snova, kako je rekao brat Pavle. Imenovanje u Osijeku fra Ivica je primio, praćen molitvama i prisutnošću roditelja. Otac Stjepan i majka Kata sa suzom radosnicom u oku ispričali su mi kako se imenovanje dogodilo. Ponosni na svoga Ivicu, žive u nadi kako će, ako Bog dade, biti uz njega i na biskupskom ređenju u Krku.

Susret s obitelji Petanjak bila je škola u kojoj sam naučila «kako je to kod njih» Bog upravljao životima. Ohrabrena primjerom ove obitelji i obogaćena novim životnim iskustvima nastavljam iščekivati zajedno s njima i svim vjernicima, veliki događaj za krčku biskupiju. Preporučujući u molitve fra Ivicu, nadam se ponovnom susretu sa Stjepanom i Katom «kod nas» u Krku.

s. Ida Malnar

*Fotografija s obrane doktorske radnje
iz povijesti u Rimu 2002. godine*

Dr. Franjo Velčić

Novoimenovani biskup dr. fra Ivica Petanjak, OFM cap.
u tisućljetnom neprekinutom nizu krčkih biskupa

“Hajdmo da vidimo kakov će nam biti taj novi naš Biskup... Koga nek Bog živi...”

Kad je u subotu 24. studenoga, u podne krčki biskup mons. Valter Župan saopćio prisutnima vijest da je Sveti Otac, papa Franjo prihvatio njegovo odreknuće od službe i imenovao novoga krčkoga biskupa u osobi dr. fra Ivice Petanjka, franjevca kapucina mnogi među prisutnima nisu čuli za toga svećenika jer nije rodom iz Krčke biskupije. Ali zapravo svako biskupsko imenovanje je stanovito iznenadenje, novost, vijest... pokazali su to i mediji i sredstva društvenog priopćavanja, a po župama Krčke biskupije, kako je vijest pristizala tako su se oglašavala zvona s naših zvonika. Sutradan, u nedjelju je kod svake svete mise također obznanjeno vjernicima ta mila i draga vijest – da je starodrevna biskupija na Kvarneru dobila novoga, mladoga biskupa.

To da novi biskup nije iz mjesne crkve nije danas, a nije bilo ni u povijesti Crkve, rijetkost. Štoviše, bilo je vremenskih razdoblja kada su biskupi bili mahom – stranci, iz drugih krajeva i čak, druge narodnosti i drugoga jezika. Pa tako i u Krčkoj biskupiji. U vrijeme mletačke vladavine otokom Krkom, tj. od 1480. godine pa do propasti Mletačke republike 1797. godine svi biskupi bili su Mlečani iz Venecije i okolice, te samo nekolicina s istočne obale Jadrana. Zadnji je tek u tom trostoljetnom mletačkom razdoblju bio Krčanin – Ivan Antun Sintić (1792-1837). Mi se danas možemo pitati zašto je to tako bilo? Razne povijesne, političke, društvene, crkvene okolnosti mogle su tome pogodovati, ali ono što je važno uočiti jest to, da su ti biskupi bili svjesni da su došli u ilirsku, tj. hrvatsku biskupiju gdje su mahom svi vjernici i domaći sve-

ćenici bili hrvatski svećenici – *sacerdotes illirici* – koji slave Boga na staroslavenskom jeziku, *in lingua illirica*, i služe se posebnim pismom – glagoljicom, štoviše pismom, za koga su vjerovali da ga je izmislio sveti Jeronim, Dalamtinac iz Stridona, jedan od četiriju zapadnih crkvenih otaca, dakle, jedna prava svetinja – relikvija, te je to pismo za njih bilo jeronimovo pismo – *scriptura hieronymiana*. Ako je tako, ono je posvećeno ne samo drevnošću nego i osobom izumitelja – velikog crkvenog autoriteta. Tada se još nije toliko spominjalo svetu braću Ćirila i Metoda i njihovu misiju u Velikoj Moravskoj (druga polovica IX. stoljeća).

KAKO JE ŽUPNIK NIKOLA MUŽINA (POP MIKO MUŽINIĆ) SAZNAO I PRIHVATIO MAHNIĆEVO IMENOVANJE ZA KRČKOGA BISKUPA

Kako je to moralo biti među vjernicima Krčke biskupije kad je npr. 1896. došao za krčkoga biskupa Slovenac dr. Antun Mahnić? (ovdje namjerno pišem „tvrdо č“!). Imamo, srećom, jedno zapisano svjedočanstvo kako je to doživio župnik Dubašnice/Malinske na Krku, pop Mihovil Mužina (i Mužinić!) koji je tada pisao svoj dnevnik. Pod nadnevkom 25. - 28. studenoga 1896. ovako je zapisao: *Habemus Pontificem! – Imamo biskupu!*

Dr. Antun Mahnić profesor bogoslovija u Gorici imenovan je našim krčkim biskupom. Tako pročitah u *Našoj Slogi* sinoć u prvi mrak u Čitaonici, te potrčah da to sa-

općim popu Pavlu. Za sad bez tumača, do večera ču štogod.

Dne 26 nakanih (u četvrtak) da ču parobrodićem u Omišalj, jer tako se obećah dru Frankiju, (moja op.: jedan od kandidata za ondašnjeg krčkog biskupa i jedno vrijeme rektor Sveučilišta u Zagrebu), Semitekolu u razstanku „Kol Križa“ u Svetom Vidu, al bura tako zabiesnila da se parobrodić usidrio u Malinskoj, a ja doma – ovo drugi put u ovom tjednu – Bura doniela i stid (hladoću, moja op.) – creska gora zabiela... ova dva – tri dana, ja drhćem u sobici... bez peći... – jao ti mene i naopako!...

U vrijeme mletačke vladavine otokom Krkom, tj. od 1480. godine pa do propasti Mletačke republike 1797. godine svi biskupi bili su Mlečani iz Venecije i okolice, te samo nekolicina s istočne obale Jadrana. Zadnji je tek u tom trostoljetnom mletačkom razdoblju bio Krčanin – Ivan Antun Sintić (1792-1837).

DNE 29. 11. 1896.

Ja novoga našega Biskupa ne poznajem lično, a čuo sam o njem da je darovit kato- lički pisac. Njegov da je „Katolik“, („Rimski katolik“ moja op.) u kom siplje vatru na libe- ralce – da je čovjek još mlad jer rodjen 1850 – prediće ga dakle jako dobar glas Ali, ali.... stranac je, pa kad pomislimo da imade- mo doktura, učenih glava, svećenika kremen Hrvata, kremen-značaja... kakovi su Fran- kići, Volarići.... Crnčići pa uz te i Orlići i Bol- marčići i Oršići itd... srebrevamo se, čudimo se, da nam šalju stranca; kojemu napokon mora da bude dosadno stanovanje u Krku – selu a ne gradu, (moja op.: moj Mužina!, da te čuju ondašnji ili današnji Krčani...?) koje- mu nisu poznati niti običaji naši, niti okolno- sti, niti svećenstvo, niti puk, niti jezik... dočim našim uzor-svećenikom je sve to na dlanu.... Medjutim hajdmo da vidimo kakav će nam biti taj novi naš Biskup... Koga nek Bog živi...

Tako je spontano razmišljao i zapisivao u svoju bilježnicu pop Miko Mužina. Molitva Bogu za njihova novoga pastira i povjerenje koje su imali u biskupa Mahnića im se više- struko vratilo na dobro!

To su naša ljudska razmišljanja, dvojbe koje su uvijek prisutne među ljudima, bilo onima prije stotinu godina bilo danas. Jedina razlika je samo pitanje brzine dostupnosti informacija bilo koje vrsti. Čujem tako, da su neki vjernici u Omišlu na Krku onog subotnjeg prijepodneva iz New Yorka bili obaviješteni da će u podne „puknuti“ vijest o novom krčkom biskupu... Što bi na to rekao pokojni pop Miko Mužina?! A umro je tek 1933. godine.

REDOVNIK – BISKUP

No ovaj put je za mnoge bilo i drugo izne- nađenje, a to je: novi biskup je redovnik, fra- tar kapucin! Ali čemu se čuditi?! Ta, on je tek / već trinaesti redovnik koga poznamo po imenu u kronotaksi tj. popisu krčkih bisku-

pa. Krčka biskupija je imala u najstarijim vremenima počesto biskupe benediktince, ali o njima nemamo pisanih izvora i ne poznamo ih po imenu. Znamo samo za Bonjohannesa, koji se spominje godine 1312., i jednog kamaldolijanca (to je benediktinski ogranač kojeg je osnovao sv. Romuald godine 1012. godine). Bio je to Euzebije Prioli, (1528.-1530.) opat samostana sv. Mihovila u Muranu – Venecija.

Biskupa franjevaca je bilo najviše do sada. Prvi koje se spominje bio je Bonacur- sus, iz Venecije a spominje se godine 1258., mladi suvremenik svetoga Franje Asiško- ga. U tom istom stoljeću bio je drugi franjevac – Lambert iz Aquinata. Imenovan je bulom pape Nikole IV. od 8. III. 1290. ali je već 1297. bio premješten u rodni Aquinate. Pet godina kasnije opet dolazi jedan franjevac – Toma (I.) (1302.-1311.). Jedno stoljeće kasnije dolazi na krčku biskupsku stolicu franjevac iz Like – fra Franjo I. Modrušanin. Ovaj franjevac – profesor bio je imenovan krčkim biskupom 12. prosinca 1444., ali je već 1456. bulom pape Kalista III. premješten za biskupa modruškoga i kravanskoga. Njega je na krčkoj stolici zamjenio opet franjevac, Krčanin Nikola (III.) Valentini (1457.-1484.). On je bio imeno- van na prijedlog krčkog kneza Ivana Fran- kopana. Za ovoga Krčanina će povjesničar Crnčić reći da je bio „dobar slovinac“. No, najpoznatiji pisac među krčkim biskupima franjevcima bio je otac Teodoro Gennari, (1664.-1684.) rodom iz Vicenze u Italiji. On je tiskao svoje govore održane u Krku u Deset zapovijedi Božjih, o Vjerovanju, Očena- šu i Zdravo Mariji, o sedam glavnih grijeha i druga djela. Kao pisac brojnih knjiga duhovnoga sadržaja i kao krčki biskup dobio je svoju biografsku karticu i u Hrvatskom biografskom leksikonu.

I redovnici svetoga Dominika bili su krčki biskupi. Među prvima se spominje fra Andeo iz Bolonje (1436.-1444.), a

mnogo poznatiji od njega bio je fra Albert Dujam Gliricis (Gliričić), Kotoranin, učitelj bogoslovija. Najprije je bio imenovan modruškim biskupom a onda 19. ožujka 1550. premješten je u Krk. Sudjelovao je na Tridentinskem saboru 1551. i 1562. godine i nastupao je u obranu staroslavenskog jezika u bogoslužju. U vrijeme njegova biskupovanja izdao je i tiskao omišaljski župnik Nikola Brozić u Veneciji 1561. godine novo izdanje glagolskog brevijara-misala-ritu-ala. Ovaj krčki biskup dobio je svoju bio- grafsku karticu u prestižnom talijanskom biografskom leksikonu (Dizionario Biogra- fico – Treccani) zasigurno zaslugom, danas poznatog, hrvatskog dominikanca u Rimu dr. Stjepana Krasica. I treći krčki biskup iz dominikanskoga reda bio je Zadranin, Hijacint Antun Pellegrini (1789.-1792.). Za njega je njegov suvremenik Ivan Feretić napisao: „Ovi bijaše mana iz neba posla- na...“ Umro je 8. listopada 1792., i pokopan u crkvi sv. Franje u Krku.

I još jedan redovnik, iz nema manje po- znatog reda Somaska, bio je krčki biskup. Bio je to Petar Pavao Calore (1713.-1717.), Mlečanin. Prije dolaska u Krk bio je biskup u Trogiru. Istaknuo se posebnom brigom za odgoj i školovanje klera. Umro je u Krku 31. srpnja 1717. i pokopan u krčkoj katedra- li, u kapeli Srca Isusova gdje mu se nalazi nadgrobna ploča.

Bila su to dvanaestorica krčkih bisku- pa iz četiri različite redovničke zajednice. Svaki je od njih orao na brazdi Božjega vinograda na ovim kvarnerskim otocima. Njihov je vinograd donosio obilne duhovne plodove, prepoznatljive u Kristovom tijelu, u Katoličkoj crkvi ne samo na ovim otoci- ma nego i na njivi hrvatskoga naroda. Zato, dobro nam došao iz Franjevačkog reda manje braće kapucina, biskupe Ivice! Ovaj ti narod Božji s ovih otoka zanosno kliče: Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje!

F. V.

Pripremio:
Walter Salković

Upoznajmo Red čiji je član i novi krčki biskup

Vrsni propovjednici, jednostavni i bliski puku, posvećeni molitvi i pobožnosti

Novi krčki biskup je kapucin. Ta je vijest mnoge potaknula da se prisjetе što znaju o kapucinima, da „iskopaju“ već zaboravljene podatke o tom franjevačkom redu. Većina se sjetila drugog suvremenog hrvatskog sveca, malog kapucina Leopolda Mandića i još jednog svetog pripadnika istoga Reda, padre Pia iz Pietrelcine. Riječki učenici i studenti često su odlazili na misu u crkvu Gospe Lurdske na Žabici (a prije ispita molili se u donjoj kapeli) i tamo viđali pomalo neobične, dugobrade redovnike. U tu su crkvu odlazili i mnogi putnici s otoka dok su čekali na połazak svog autobusa.

Nekome je vjerojatno pao na pamet i poznati napitak cappuccino i to bi, manje-više, bilo sve što znamo vezano za kapucine.

POVIJEST KAPUCINSKOG REDA

Franjevcii kapucini (latinski naziv: Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum, skraćeno: OFMCap) danas su, uz opservante (OFM) i konventualce (OFMConv), treći ograna franjevačkog Reda. Kapucinski red nastao je 1525. godine, a za njegovo osnivanje zaslužni su Matej iz Bascia te Ljudevit i Rafael iz Fossobronea. Oni su željeli iznova obnoviti autentične ideale kojima se zanosio i koje je živio sv. Franjo

Asiški: život materijalnog siromaštva, putujući način propovijedanja i način odijevanja. Bulom Religionis zelus (3. srpnja 1528.) papa Klement VIII. priznaje Red i odobrava kapucinima da „žive eremitskim životom, opslužujući Pravilo bl. Franje koliko to ljudska krhkost dopušta“.

Do 1574. Red se razvija samo unutar granica Italije, a tada im papa Grgur XIII. odobrava da se mogu slobodno širiti i u druge krajeve svijeta. Nakon ove odluke braća kapucini su se, kao putujući propovjednici i misionari, brzo širili po Europi i svijetu. Svojom strogoćom i skromnošću života, povučenošću i molitvenim žarom braća su osvajala naklonost i duboko poštovanje naroda.

Upravo u jednostavnom načinu redovničkoga života, sposobnosti da se približe puku, pozrtvovnom nastojanju oko duhovnog i tjelesnog dobra naroda s kojim su bratski dijelili dobro i зло, nalazi se i ključ uspjeha braće kapucina sve do danas. Nakon sto godina djelovanja (1625. g.) u svijetu je bilo 16.967 kapucina, a pred Francusku revoluciju (1789. g.) čak 35.000. Danas su kapucini prisutni u 106 zemlja svijeta, a u 1620 samostana živi i djeluje 10.519 redovnika.

APOSTOLSKO-PASTORALNA DJELATNOST I ZNAČENJE

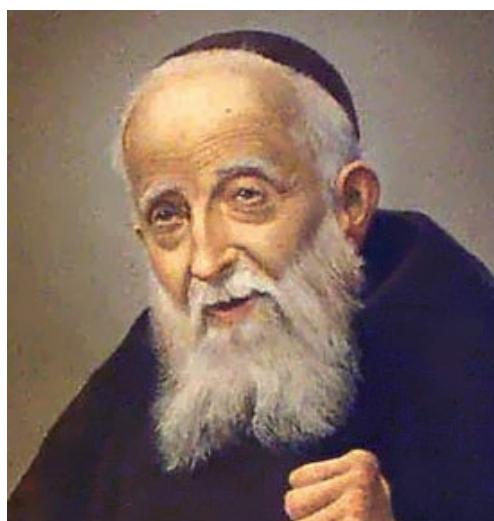
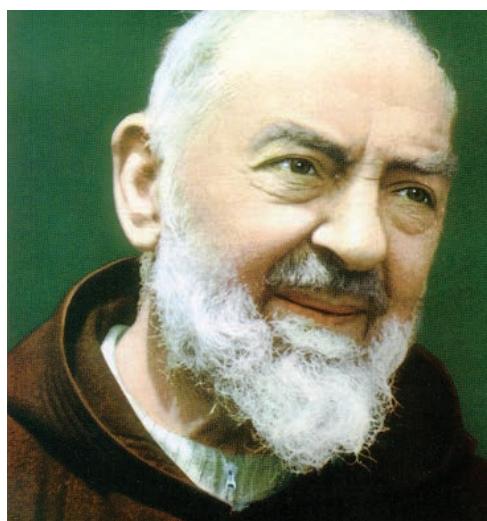
Kapucini kao franjevački Red tijekom svoje duge i bogate povijesti, u različitim razdobljima, razvijaju raznoliku apostolsko-pastoralnu djelatnost među različitim društvenim slojevima ljudi, a u Crkvi su se, uz isusovce, osobito istaknuli zauzeto radeći (prvenstveno propovijedanjem) na katoličkoj obnovi poslije Tridentskog koncila (1545.-63.). Tako su upravo kapucini, posebice u njemačkim zemljama, uz isusovce, bili i glavni nositelji protureformacije.

Apostolsko i pastoralno djelovanje braće kapucina od samih početaka resi propovijedanje. Ono je bilo ne samo njihova specifična, nego i najvažnija djelatnost. Zato su braća propovijedaju posvećivala veliku pažnju, a sami propovjednici su morali biti, ne samo dobro filozofsko-teološki obrazovani, nego i uzorna života. Zbog zauzetosti i uspjeha na polju propovijedanja upravo je papa Benedikt XIV. konstitucijom Inclytum Fratrum Minorum odredio da služba apostolskog propovjednika (Pontificiae Aulae orator), a koju je ustanovio papa Pavao IV., bude isključivo „pridržana za kapucine“. Od tada, pa sve do danas, upravo kapucini vrše službu „papinskih propovjednika“ unutar rimske kurije.

Osim propovijedanja kapucine odlikuje i blizina puku, zbog čega su zarana prozvana „pučkim fratrima“; zatim širenje raznih pobožnosti (najpoznatija je praksa Quarantore, odnosno 40-satno klanjanje pred Presvetim); snažna misionarska djelatnost sve do danas; uvođenje u kontemplativnu ili mislenu molitvu...

KAPUCINI U HRVATSKOJ

U Hrvatsku su franjevcii kapucini najprije došli u Rijeku, gdje 1610. godine grade samostan. (2010. godine svečano je obilježeno 400 godina djelovanja kapucina u Hrvatskoj). U Zagreb dolaze 1618., gdje djeluju do 1788. kada je samostan odredbom cara Josipa II. raspuništen te predan vojsci.

Kapucinski red nastao je 1525. godine a među najpoznatijim svecima iz ovog reda su:
Padre Pio iz Pietrelcine i otac Bogdan Leopold Mandić iz Boke Kotorske

Riječki učenici i studenti često su odlazili na misu u crkvu Gospe Lurdske na Žabici (a prije ispita molili se u donjoj kapeli) i tamo viđali pomalo neobične, dugobrade redovnike. U tu su crkvu odlazili i mnogi putnici s otoka dok su čekali na polazak svog autobusa.

U Varaždin dolaze 1699., u Osijek 1703., a u Karlobag 1710. g. Početkom 20. stoljeća riječki samostan pod vodstvom fra Bernardina Škrivanića (†1932.) postaje središnjim samostanom hrvatskih kapucina i žarištem vjerske i kulturne obnove u Hrvatskoj. Njegovim nastojanjem braća kapucini dolaze i u Split (1908.) i Dubrovnik (1913.) gdje otvaraju svoje samostane. Zaslugom bl. Alojzija Stepinca kapucini se 1941. godine ponovno vraćaju i u Zagreb.

Godine 1967. zajednička kapucinska »Ilirska provincija«, koja je okupljala hrvatske i slovenske samostane, dijeli se na hrvatski i slovenski komesarijat (povjerenstvo). Generalni ministar Reda fra Pashal Rywalski hrvatski komesarijat 1974. g. proglašava samostalnom provincijom pod zaštitom sv. Leopolda Bogdana Mandića.

U duhu evanđeoskog siromaštva i jednostavnosti i hrvatski kapucini djeluju među najširim i siromašnim slojevima stanovništva, kao i među nekršćanima, te su se isticali i ističu kao revni isповjednici (sv. Leopold B. Mandić, prozvan »apostolom isповijedaonice«), kao vrsni pučki propovjednici (fra Štefan Zagrebec), širitelji katoličkog tiska i marijanske pobožnosti (fra Bernardin Škrivanić), diplomati (fra Mihail Andeo Božidarević), revnitelji za crkvenu glazbu (fra Anzelmo Canjuga, fra Zvonko Pšag...), vrsni teolozi i filozofi (fra Tomislav Janko Šagi Bunić, fra Hadrijan Borak, fra

Zdenko Tomislav Tenšek, fra Bonaventura Zvonimir Šagi...)

Ni vanjske misije „ad gentes“ tijekom povijesti nisu bile strane hrvatskim kapucinima. U misijama su iz naših krajeva djelovali fra Rafael iz Novigrada († 1737.) kao apostolski misionar u Moskvi, fra Angelik J. Bedenik († 1865.) kao biskup u Agri (Indija), fra Robert Antun Menini († 1916.) kao nadbiskup u Bugarskoj (Plovdiv), fra Karlo Rauch († 1939.) u Turskoj...

Djelatnost braće kapucina u Hrvatskoj danas je uglavnom vezana uz župni pastoral (vode župe u Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Rijeci, Karlobagu i Splitu). U Splitu i Dubrovniku brinu o Gospinim svetištima, a u Osijeku vode brigu o prvom Leopoldovom svetištu u Hrvatskoj.

Uz taj prevladavajući apostolsko-pastoralni angažman i danas se, kao i tijekom minulih stoljeća, nastoje otkrivati i razvijati tradicionalne, ali i novije, tipično franjevačko-kapucinske djelatnosti: pučke pobožnosti, pučke misije, vođenje duhovnih vježbi i obnova, ispovijedanje i propovijedanje, rad s ministrantima, članovima Franjevačkog svjetovnog reda i Frame, duhovna skrb za bolesnike, stare i nemoćne...

Novonastala društveno-politička situacija otvorila je i mogućnosti bavljenja nekim novijim i drugačijim apostolsko-pastoralnim aktivnostima i potrebama Crkve. Tako su braća kapucini, kao uostalom

i svi drugi svećenici i redovnici, angažirani oko predavanja vjeronomaka u školama. Uz to, pojedina braća se bave i tipično znanstvenim radom poučavajući na teološkom fakultetu i baveći se znanstvenim istraživanjima. Kapucini su danas češće prisutni i u sredstvima javnog priopćavanja (tisak, radio, TV), a i sami izdaju nekoliko glasila, od kojih je najpoznatiji „Ljudima prijatelj“, posvećen štovanju sv. Leopolda B. Mandića. Neki članovi Provincije vrše i službu kapelana u bolnicama i zatvorima.

Jedan od njih postao je i krčkim biskupom. Provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jure Šarčević, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, u izjavi za IKA-u u povodu imenovanja fra Ivice Petanjka krčkim biskupom između ostalog je rekao „kako je to imenovanje svojevrsno priznanje Svetog Oca našem redovništvu za predano višestoljetno služenje Crkvi i hrvatskom narodu“ ali i „veliki izazov da kroz njegovo biskupsko služenje dođe još više do izražaja kapucinska karizma jednostavnosti, evanđeoskoga siromaštva, poniznoga služenja i blizine ljudima“.

Oni koji žele znati još više o kapucinima neka posjete njihovu web stranicu www.kapucini.hr, odakle je preuzet i veći dio ovoga teksta.

Pripremio: Walter Salković

obilato

*gnijezdo se više nije moglo sviti
na Zrinu
bilo je i odviše mržnje
suza isplakana u hodu
kapala je za one koji od sada
kao da nikada i nisu postojali
okretati se nije smjelo
da se ne pretvoriš u stup soli
život je vukao naprijed
tamo gdje dren ostavlja žuki okus u ustima*

*ali oni koji u suzama siju
žanju obilato
kako to samo Bog može dati*

av

